

رمانی چار نووس و دنیای نادیار له زمانه وان رمانی خمانی و سربوردی بگاند

دشاد کاوانی مانووس و خندگر.

په شکی

رمانی چار نووس و دنیای نادیار، رمانی کی خمانی کوردیې به پهنووسی رمانووسی گنج و به توانا ربوار و لی کاوانی له دوو تووې (15) بش و کتایی و له (227) لاپه پکها توو و هره م عوسمان په داجوونو وای زمانه وانې به کردوو وک یه کک له رمانه جوانه کانی سایی (2021) چاپ و و شندراو.

رمانی چار نووس و دنیای نادیار ناسته کی به رزی م عریفی نووسه نیشاندات که له زمانه یاری به گانه انو وای چیرک و سربورد کانی کار کتاری سه رکی دکتار دژوار به گانه انو و فلاشاگ و له رگای شه پهی هستی و له جوغزی دزیند وای دفتاری بیر و ریپ کانی دژوار لای تارای هاوسه ری پاه وانې سه رکی ده به ته گانه وای سه رکی رووداو کانی ژیانی و سه رج م رووداو بچووک و گره ر و کانی دیکه وک شرغی ددوری پوور هه نگی رمانه کک ددهن. رمانی سه رکه توو نه و رمانه نه کک خو نه ر به دواي خیان دا په لک ش ده کن له کاتی خو نه وایدا. نایشارم و نه م رمانه ش له گانه ده سته کی خو نه وایدا خستمیه مزاق و و له هه ر به شه کیدا تاروکای نه و نه م بوو بزانه له به شی دواتر چی روو ده دات.

هه موو ده قه کی باش خای ده رگای ر خند به سه ر خیدا واده کاته و، ر خندگر ناچار ده کات شوو له هه بکه شهت و به دواي سه ر دواو کان و جوانی و ئاریشه و نه نگیه کانی بگانه ت. له م سه نگه یه و گره کم به چاو کی ر خندگرانه مافی چه ژو رگرته کم رمانی چار نووس و دنیای نادیار ده م و.

چیرک و رووداو کان

چیرک و رووداو کانی ناو رمانی چار نووس و دنیای نادیار، باس له ژیانی گنه کی په نجو ننی ده کات که به خو نندی پزیشکی له کله یی پزیشکی زانکه ی سه لمانی روو له شاری سه لمانی ده کات، به نه م م به سته خانوو کی چه له یه کک له گانه کانی شار به کر ده گرت،

لڼو ټووشی رووداو کی چاوڼ وان نځکراو د بټ ب ټم ټی کوشتن و فڼ دان څوارو و ی پیاو ځک ل س ر نه می دوو می خانوو ک کی ټم ټبار د کر ټ.

ب ی سا ځک یان ک متر ل زیندان د بات س ر، دواتر ل ر ځکی کام لرای چاود لریو و ب ټاوانی د س ل م ټ و دادگا ئازادی د کات، ب م ه ی ټو و ټووشی ن ټ ټشی د روونی د ب ټ و سا ل ټان ځ یاد و لریو کانی ل بیر د ټ ټو و.

تا ئ ل ر ب س ر هات ټ ک ز ر ئاسایی، ب م م ک کی چیر کی رووداو کان ل بیر ک کی ر مان ټ فارسیی کان و ل ر گیراو و ز ر ب جوانی ر بوار ب رگی کوردی کرد ټ ب ری، ب م م ټ ټ زیا د ټوانی چیر ک کانی ن و رووداو کان، ه ټ ټو و او کی م م ځ کی کورد واری د بوون.

ټ کنیک و بونیادی گ ټ ټ و

ټ کنیک و ټ و و ټ وازی بوونیادی گ ل ران و ی ر مان ک، ل ئاست کی ز ر باش دای و خا ی نیی ل ټ کنیک و گ ټ ټ و ر مان ی پ ستم د ل ر نیم، ر مان نووس پ ی ی و ی س ر ج م ب م و ټ پ ټ ه ټ تیی کان و فلاشاگ و گ ټ ټ و و یاریکردن ب کات و شو ټ و ز مین کانی ن و ر مان ک کی کردو و، ل گ ټ نجی ټی پا ټ و ان و د س ټ ټ د کات و ب س ر د می مندا ی و نوس ټالیژی د ژوار د مان گ ټ ټ و و دواتر ل ر گای یاداشت کان و گ ټ ټ و ی کار کت لری س ر کی. ک ټ، س ر ټ، ناو ټ، ک ټ. ب م ج ر دوو گ ټ و ی س ر کی د ک و ن ب ر چاو، د ژوار و د ف ټ لری یاد و ی، ک مترین کات ر مان نووس و ځ گ ټ و د ر د ک و ټ ئ م ټ ب با ټ د س ټی نووس ر د گ ټ ټ و.

ب گ ټ و ی گشتی تارای و لاو کیش ژمار ی ځ هاو ی زیندانی د ژوارن. ب م ټ ش ر مان ی چار نووس و دونیای نادیار ل ټ کنیک و ب ه ټ ز، ه ر چ ن د ر مان نووس ر چاوی ل ټ یکی گ ټ ټ و ی ن کردو و، یاخود د س ټی ب س ردا ن شکاو، ک ز رترین گ ټ ټ و ی ر مان ک ل دانیشتن کی نانی ب یانی ی ځ س عاتی ن وان تارا و د ژوار گ ټ دارو ټ و.

ناو ر ځ

ر مان ی چار نووس و دونیای نادیار ناو ک کی د و م م ن د و ټ گ ټ یشن کی قوو ی ب ک م م گ کی کوردی و ک ټ ه نوو ک یی کانی تاکی کورد ه ی. ر مان نووس گ ر کیی ټی ل ر گ کی د ژواری پا ټ و انی ر مان ک ئاریش و س ټ تیی کانی تاکی کوردی نیشاندات. ز ر ب

دیقات و ورد پانچ دڙخات سار برین کان و لها تووان فم و باب تیان، رهه نندکانی ژیا نکرندی کس کوردی ل رمان کوم رنګد دات و، لوان د رروناسی و یاسا، پزیشک، کلتور و خو اف، ئمان و چن دین تووری دیک گوهه ری ن و رمان کن. لگه ئ و شدا رمانووس ل ه نند شو ن د ک و ت ن و ه و ی زق و گور و، ب نمون ل لاپ (53) دت: خ ناسین و ی درزن کان ه نند سخت نی، تنها سرنج بد ل کاتی پک نین ب ب بوونی ه کارکی لژیکی ب دنگ کی برز قاقا پد ک ن، یان کاتک قس د کن دنگیان زر برز د ک ن و. ئم تکست ب ناسین و ی کسانی درزن هیچ بند مایی کی د روونی نی و مارج نی، ه موو کس قاقا کشا و درزن بت، یان کسانی دنگ گور درزنبن. ئم روانین دوور ل زانستی د رروناسی ب کس درزن کان.

ل لا (88) دژوار ل زیندانی گورانی سلمانی کاتی ه و ای بتاوانبوونی خای ل نیو ش ودا ب تل ل ف ن ب باوکی دات و د نووست: ئ و ه و ا م ب باوکم گ یاند و نمد زانی سات چن د، بام ش و داهاتبوو، باوکم ه نند پ ل ی بوو خرا تل ل ف نی دای د ست دایکم و بر و سلمانی ب ک و ت.

لر ش دوو پرسیار خای قیت د کات و، ئای ب م نیو ش و دژوار چن تل ل ف نی د ست ک و ت؟ ل کات کدا دژوار ب ندرکراو ک ل زیندانی گورانی سلمانی!، ئی باوکی دژوار ک ه و ا ک د بیست بت بچی تا بیانی ن و ستا ک د وام بب ت و و ب سلمانی ب بک و ت. راست ئ و د ت ئم خ ش و یستی باو ک ب کو، بام ئ گر باوکی ل نیو ش ودا ل پنجو ن و ب ت سلمانی ش و ل کو د م ن ت و؟ ب ئ و ی رمانووس شو نی مان و ی باوکی دژوار ئ و ش و ئاشکرا بکات و ب ن زانرای د م ن ت و، ب ی باشر و ابوو بنووست: باوکم ب یانی ک ی زوو بر و سلمانی ک و ت.

ه روها ل لا (101) رمانووس رووداوی بیننی جن ک لای باپیری دژوار ک گ و دژوار و ل سار زاری باپیری و نای جن ک د کات و د: من وام خ م اندبوو ئافر تک د بینم باای ب ق د باای پشیل ی ک بت، ... ئ و ی بینم زر جیاواز ه نند ک گت بوو ناچاری سار ب ندرکن و د بووم. لر نووسر پچ وانی خورافی و ناکراوی جن ک د کات، چونک ل د رز مان و و تا ئ ستا ه موو ئ وانی ک خ یان ب پسپر و شارزا ل بواری جن ک ناسی داد ن، ه رگیز باسی ئ و یان ن کردوو، جن ک خای ب ن ت سار ش و ی مر ف، ئم خ س ت ب فیرشت ی ن و ک جن ک، چونک جن ک ت نیا د چ ت

ناو جـستـی مـرـفـ، هـرگـیز ناچـتـ سـرـشـوـی مـرـفـ تـنـیا تـوانـای
ئـوـی هـیـ، خـی بـکـات بـ پـشـیلـ و سـگـ و مـار و ئـاژـی دـیکـ، ئـگـر
بـت و جـنـکـ خـی دـرکـوـت ئـوـ رـگـزی جـنـکـ بـای زـر کـورتـر
لـ مـرـفـی ئـاسـای نـوـک کـگـتـر، بـم جـرـ بـ هـمـو پـوـرـکـی
خـورافـی و ئـفسـانـی گـدـراوـ لـسـر جـنـکـ، راسـتی و ناـاسـتی
بوونی بـم جـرـ ها تووـ.

لـ لا (17) داها تووـ، لـسـر زاری باپیری دژوار دـگـتـوـ کـ لـ
ئاـهـنـگـگـانی جـنـکانـدا، لـگـگـ جـنـکـکان لـ نیوـ شـودا خـریکی
ئاـهـنـگـگـان و کـ باخواردن بوون، هـرچـنـد مـژووی کـباب کـنـ ئـو
سـردـمـش دـگـتـوـ کـ باسی کردووـ، بـمـام جوانتر دـبوو لـگـگـ
جـنـکـکانـدا لـ بـی کـباب قـلیـ و گـشتـبرزانی بـکارهـنا بووایـ
فـلـکلـریتـر دـبوو، چـونـکـ کـباب خواردنـکی زـر شارستانـیـ.

لـ بـشی (14) و لا (194 بـ 197) کاتـک دژوار بـ یـکـم جـار لـ
ماـیـکی بـچووی نوـدا لـ شاری سلـمانـی چاوی هـدـنـت و هـشی
دـگـتـوـ، بـ هـی نـخـشی دـروونی و بیرچوونـو، بـشـک لـ
یادـوـریـکانـی لـدـستـداوـ. هـریـک لـ دایک و باوکی و کاک ئازاد
و هاوکار و دیبـر و فـاتـمـی ژنی ساـحـ، هـموویان بـیـکـوـ یـک
لـدوای یـک سـر دـخـنـ سـر نـخـشـکـ و یادـوـریـک و راسـتی
رووداوـکانـی بـ باس دـکـن، دواتر دکتـر هیوا بـوردی لـدـستـدانی
بـر و شـتبـوونی و نـخـشیـکـی تـکـا بـ دژوار دـگـتـوـ، بـ
حسـبی خـی دکتـر هاوکاری نـخـشـکـ دـکـات، بـمـام لـ باری دـروونی
هـر نـخـشـکی دـروونـدا، ناکـرت تـ لـ یـک کات و بـ جارـک هـمو
روانـینـ هـکان و یادـوـریـک ناخـشـکانـی بـر بهـنـیتـو و
هـکانـی بـ راست بـکـیتـو، دـبـت ئـمـ پـسـیـکی بـردـوامـی
پراکتیکی بـت نـوـک هـمو شـتـک بـ نـخـشـکـ باس بـکـرت، بـمـش
باری دـروونی نـخـشـکـ شـواوتر دـبـت.

زمان و رستـسازـی

رـمانـووس جـگـ لـ شـوـزاری خـی، شارـزایـیـکی باشی زمانـی شار و
شارـچـکـکان و هـز و شـوـزارـکانـی دیکـی کوردیـ، رـمانـکـی بـ
زمانـک و رـنووسی و رـزمانـیـکی جوانی ئـدـبیـی کوردی
نووسیویـتـو.

تـنـیا لـ بـشی (15) و لا (207) دژوار باسی باپیری دـکـات کـ هـرگـیز
بـ هـی شـرموونی گوـایـیـی ئـوـی وکـ نـوـیـک لا پـسـند نـبوو،
کـچی ئامـزایـیـکی دیکـی دـم هـاش و سـرـرـیـی خـشویستووـ، بـیـ و
دـپـیـفت؛ مـن باسی باوکی ئـو ئامـزایـیـم نـکرد کـ ناوی سـردار

بوو. لږر رمانووس سر لږ خوښه تېک ددات، ئايا سږدار ناوی
نامزاکه يې، يان ناوی ماميه يې، گږ سږدار مامی دژوار بېت،
دېوايې بېم جږر بنووست: من باسی مام سږدارم نه کرد، که باوکی
ئو و نامزيم بوو. يان پېچېوانه کې بېم جږر دروست: من باسی
باوکی سږداري نامزاکه م نه کرد.

نښان

رمانه کې يېکېکې لږ رمانه جوانه کانی کوردی، که لږ زمان و
ناوېک و شواز و بونیادی رمانی هاوچرخ لږ نه و نښان بياتی
کوردیدا جگای خې گرتوو، هډو و ماندوووونی رمانووسی پېو
ديار و هډچېند رمانی چار نووس و دونیای ناديار که مترين لای
لکراو تېو، بېم نام نه رخ يانم که رمانه کې دې بېت رمانه کې
در و شاو لږ نښان بياتی کوردی دا.

لادان له بهار مر ييه کان. . وريا مه عروف

مرځ بوونه وهر کې که مه ييه تيه و له چوارچېوهی که مه گادا ژيان
ده کات، زياتر هډو ددات کرده و هډو که لږ نه نجام بدات بې نه و هې که
له گه نه رم و بهار که مه ييه تيه کان بسازت، گهرنا ده که و ته
به ريه که به تيه نيا خې دژي گشت ده بينه ته و ه، به نام کات که ناراسته
گشتی له گه بهار مر ييه کان يه کانگير نيه، مرځ بوون و ويژدانی
بوون ده بېته که شيه کی قو و ترسناک.

که مه گاه پويسته که مه لږ بهای مر يي ه بېت که يه کانگير بېت
له گه بېنه ماکانی مرځايه تي، تا کوو ه موو تا که کانی به گه يه کی
باش و چاک ناراسته بکات، نه مه ش که مه ييه کی مر يي پېشکه و تووی لږ
دېته کايه و ه، نه بېه يانه تا ناراسته ددات لږ کاتی کارلېک کردن
لږ گډ که سانی تر دا توخمي مرځ لږ بېچاو بگرت. ئا استې کردن مرځ
بېرانبېر بې هېژارد کانی و هډسنگانندی هفتاری خې و و نه و
بېه يانې که تاک ه يې تي بې ماوه يي نين، بېکو د رنځ نجامی
پېرو رد کردن و پېگه يانندی که م يې تي تا که له ژيانیدا، که دواچار

سنور کی گشتی بے کھمہ گا دادہ نین بے ئوہی له چوارچوہ یه کی مریدا هفتاره کان و کرده وه کانی پراکتیزه بکات، بھا مرید کان بریتین ل: زگرتن، هه قیقته، ویزدانی بوون، نهرم و نیانی، چاکه، سز و بهزه یی، گوگرتن و پزانین و خشت ویستی بے ئوانی دیکه، ک ل گگیو مر ف توانای چسپاندنی بھا ئخلاقیی کانی ه ی، وک دادپرواری و دهستپاکی، ناتوندوتیژی، دوور کهوتنه وه له ف و ته ه که، خراپه کای و نازاردانی یه کتری ئو هانی تاک ددات ک بیربکات و و قس بکات و بشتواز کی دیاریکراو هفتار بکات و، ده بته پوهرک ب ی، چونک هفتار کانی سنوردار دهکات و ئو ش نشان ددات ک زرب ی بھا کان ب خشت ویستی و خشی و ئاشتی و میهر بانی و باوه وه دیاری ده کر ن. به ام کاتک ئم به هایانه ده کهون ک هگه تووشی شقاوی ده ب ت و به ره و کهوتن هه نگاو ده ن ت، کهوتن چه مک کی فره هه نده و مانایه کی جگری نیه ده ش ب هرکه س ک مانایه کی هه ب ت، به ام کهوتنی استه قینه کهوتنی مر ف به و مانایه ی مانایه کی نه ب ت ب بهردهوام بوون، به مانایه کی تر به ها مریدیه کانی له ده ست بدات یان ئو ه تا به ها مریدیه کان دژی واقعی گشتی بن تا کو کار بگاته ئو ه ی بهرگریکردن لی له خودی تاکیشدا مه حا ب ت، یاخود ب ن ژینگه ی گشتی به هایه کی مر یی ب نه ما بته وه، ئم مه کهوتنی استه قینه یه.

له باری نه مانی به ها مریدیه کاند له هر ک هگایه ک تاک هگای ل ون ده ب ت، ئاخ هگا استه که کامه یه؟ کرداری مرید یانه و ویزدانیا نه یه یان پچه وانه که ی، گهر کرده وه و هفتاره کانی له سر بنه ما کانی ویزدانی و به ها مریدیه کان ب ت ئو ا زیان به خ ی ده گات ده د و ده شک به ته نیا خ ی ده بین ته وه له بهرانبهر ک هگه تا ئاستی پهراو زخستن، چونکه لادان له به ها مریدیه کان بووه ته خواستی کی گشتی و ئاراسته ی گرتووه و نهریت و م ده یه کی خوازاراوه، ئه گهریش کرده و هفتاری له گه به ها کان نه یه ته وه ئو ا خ ی ناسووده و ویزدانی شه که ت.

جیهانی ئم ه که هه میشه له گ انکاریدایه و هر ه ی تی ر و هگای ی نو ب به ره و پشچوون باشتکردنی ژیان ده د زر ته وه و گ انی ک هگه یه تی له ده که و ته وه، به ها کان جگیر نین و ده گ در ن، ناب ت پار زگاری ک نه پار زانه بین که له گه ئو ته وژمی گ انکاریه نو یه ی کوالیتی ژیان نه یه ته وه، به ام ناشکر به ش وه یه کی هه م ه کی گ انکاریه کان په رش بب ته ناو ک هگه گا و دواچار تاکه کانی ئاماده یی ئم گ انکاریه هه نه گرن و د خ کی

لادانی گشتی بـښـته ئاراوه و شـهـقاوی کـمـهـگـهـی لـږ دروست بـښـت، که
ئاکامه‌که‌ی بـښـزاري و نا ئارامی هـمـو و تاکه‌کانی کـمـهـگـهـیه، بهـځـو
ده بـښـت به پلان و به شـوـه‌یه‌کی گونجاو که له‌گهـځ و اقـیـعی کـمـهـا‌یه‌تی
کـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ و تاکه‌کانی کـمـهـگـا بکات و ئاراسته‌یه‌کی
مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ ته‌بهر که ئاشته‌وایی و ئارامی لـږ بکـه‌وـته‌وه.

بـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ ئامانجـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ خوازاوـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
دژیه‌کی هم له‌خودی تاکدا هم له کـمـهـگـا‌ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ دروست ده‌کـن و ئاکامی
بـښـزاري گشتی و نادادی کـمـهـا‌یه‌تی و فـځـځ و لادانی لـږ ده‌کـه‌وـته‌وه که
به‌شی زـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ په‌یـه‌وی له و لادانه له به‌ها مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
که ده‌شـځـځ به‌شـځـځی هر به‌نا به‌دـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ په‌یـه‌وی لـږ بکات، له‌م دـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
ه‌نگه مـځـځـځ به‌رگری له‌هیچ نه‌کات، چونکه ئاراسته‌یه‌کی گشتی هـه‌یه
گه‌رنا په‌راوـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ و وه‌ځ شـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ ده‌بـښـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
گشتیه‌وه، مه‌ترسی گه‌وره ئه‌وه‌یه په‌یـه‌وکاری له به‌ها مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
جوانه‌کان له‌چاوی گشتیه‌وه شـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ، واته به‌نه‌ریتبـوون و مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
لادان له به‌ها مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ، که ئه‌مه قه‌یرانـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
ده‌کات.

دیوی ناوـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ . نووسینی: هاوـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ خالید

بـځـځـځ لـږ هـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ، دـځـځـځ بـځـځـځ کـځـځ مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ لا شعوری خـځـځـځ، لا شعورم
دـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ، نامـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ لاشعورم بـځـځـځ زبـځـځـځ و کـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ. ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
نامـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ بـځـځـځ مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ، بـځـځـځ مـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ و ماددانـځـځـځ زیانـځـځـځـځـځـځ لـږم زبـځـځـځ، بـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ، بـځـځـځ دووبارـځـځـځ فـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ بـځـځ ناو سـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
کـځـځ ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ، لـږم پـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ بـځـځـځ هـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ دـځـځـځ بـځـځ واقع نا بـځـځ، چونکـځ مـځـځـځ واهـځـځـځـځـځـځ و زانباریدـځـځ
نیم وـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ، بـځـځـځ کـځـځ ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ دـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ
وـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ و وـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ ځـځـځ واقعـځـځ لـږ لا شعوری مندا. لـږ ځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځـځ

من فەلسەفەکارم بۆم خەم وای پەناسە کردوو، ئێو دیمەنە وردانە
کە کرێت و ئازار دەرێ و لە هەمانکاتدا پرس و باسی فەلسەفەیین،
بۆم گەرنە و ژیاریین، بۆ قسەیان دەنم و قسەیان لەگەڵ دەکەم و
قسەیان لەسەر دەکەم، وەک مەندائێ وردیلەیکە هەر پاس، دووبارە
پەرۆردەیان دەکەم، بۆ ئەدەب یارییان لەگەڵ دەکەم و بۆ ئەم
شەوانەیکە تەنر ئامەزی ئەدەبی، ئەخەیی بۆ کار دەنم.

لە ماوەی نزیکەی نە ساڵی ئەبردوودا چ وەک قوتابی و چ ئەستاش وەک
ئەکادیمیەک، ئەگەر بۆم وەتەن سەرێ قەتەتە مەکە لەبارەیکەشی ناوەوەی
ئەکادیمای و ئەدەبیات و مەدەنی پەڕێوەندی ئەکادیمیەکان بنووسم، بۆ
لەبەر چاوەڕێی ئەو پانتاییانە من بینووم و وەک نموونە
وێرمگرتوو..... بۆمشوویە:

هەر کە بۆ یانیا نەکە لە پرسگەکان و تەپەبووی گۆچکەکان بۆ
ئەپەرای سەلامو ئەلەکچیان دەکەو، کە هەر یەکەک لە نەزمەکان و
نۆزەیکە لە دەردەچەت، لە ووی زانستی میوزیک و هەندەسە
دەنگیە، چەندین تەنی نەشار. هەندەکیان بۆ یانی باش بۆ کار دەن،
وێکو خە نواندەن، ئەنگە هەر لەگەڵ وەتەنیدا خەیا بە بۆ
بەرکردن و لە حەلی شەخە.

بۆ نزیکە هەمووشیان، شیواری دەبەینەکیان لەگەڵ ئەکتینگ
دەمووچاویان، نا هەمەنی و نەساز.

ئینجا مەجەمانە ژنەنی دەوامدار دەستپەدەکات، چاوە بۆ یەکەوتن و
خە هەدەنە باوەش بۆ یەکتەکردنەیان یەک لەحەزە، دەتەیی ئەیامەکان
یەکتەیان نەبینوو، بۆ من نا، کە ئەو مەجە بۆ مەداهاو و بۆ
وێهە بۆ لامو، مەجە خودایەکی هەمەنیشی لەبەرچاوە خستوو. بۆم
بۆ شاعیرەکی سینگە پەنجە ساڵان، ئەمە کە مەکە سەخت، بۆرگری دەو،
لەو هەموو مەجە مەجەنە بۆ سوود، تەنانەت پەیشکی لیکەوی مەجە
بۆ سودەیش نەپەتە سەر کۆمە ئاوساوی بۆ شەرابی هەنار پەبووی،
تاوەکو تا ئەوانە خەش ئیلەم بەت و لەگەڵ هەر دەست پەیا هەنانەکی
کۆمەکانی، دوو دەری دیکە بەختە سەر گۆمەزی گۆنی شەعەرەکانی.

کە دەکەونە دیالۆگ لەگەڵ یەکتەر، شەواری قەرار و جەواب لە
قسەکردنەیان لە ئاستەکی زەر نەمەدای، زوو زوو ئاوتەک دەکەن و
قسەکانیان تەکە بۆ یەک دەبە، خیرا دەست دەکەن بۆ ئەفەوێن و فەوێن،
لەولاوە تازە یەکەکیان دەتە بۆ دەوام، یەکەسەر خەپەیا کە هەر پەش
سەلامو ئەلەک، تۆمەز دواکەووتوو، یەکەسەر بۆ قوڵگی نوساوە پرسە:
چە هەپە چی نییە؟ ئینجا گەرم دەبە، ... بابەتەکان و هە تەکە و
پەکە بۆ یەک دەکەن، کە ئەفەتەن و هەگەیش لە ناویا دەربازیان نا بە

و پټيان حلال ناکړت، ون د بن، جا سړی مانگی مووچ ک گیرفانيان
گرم، پلان به قسم کردن داد ر ژن، به میو و چارزات و لوقم
شروبی، سړ مزل کای به د نه خشنن، ئینجا کردن وای موزوع له
مجلسی ژاندا له ناو قه دیی وای، (لاو نیو) له ناو ک وای بی د چن،
وک ک متیار به پل ل د یان و زوو بگ نه ه ناوی م س ل ک، و کو
پیاوان ناچند ناو موزوع به کو موزوع به دواي خ یاندا ا د ک شن.
له بر ئ و قسم یان نه سړی ه ی نه بن، ک چی ه میش ئ نجام کانیان
وردو ک و زانستی تر له قسمی پیاوان! ئینجا شتک ه ی له ی
ت ناگم ز ر س رسو ه ن ر، له مجلسی ژاندا ک س گو له ک س
ناگر، ک چی ه مووشیان له ی کتر ت د گن! به ی پم وای دیموکراتی
است قیند ت نها له مجلسی ژاندا ه ی، ه موان له ی ک کاتدا
قسه د ک ن و ک سیش گو له ک س ناگر!

له بشی زری ش هاد داری زانک ه نند به ئوم د و به متمان بووم،
ت نان ت ئ گ ر ل م پیرسن چ نی؟ تا ق تم نیی به م باشم، له استیدا
ه ر ناو لرم به م باشم! د کر ئ و ک شای له گ ک باش بوونی مندا
ه به ت، بی و لت باش بوونم ت کبدات. به م ئاسایشی س لام تیم
د ک و ت م ترسیی و.

ئ م و م کی ژیران نیی به ی باشم، تا در زن بی س لام تتری، تا
ه لپ رستی به ئ د بتر د رد ک و ی. گریمان ئ گ ر ه ر ویست به ی
(باش)) م، د به خ ل ل ک بخ یته نهو قسم ک ت و، به زمانی ج ست
نا است و خ به م و م نی ئ و ی پ به ی.

ئ و استی ک تایپک له مر ف ه ی ش ا ن گ ر، ک شای له گ ک به ها
ئ خلاقید باش کان ه ی، د ش نه خشی سادیزمی ه به ت، یا خ و شدار
به ت، له خای هاو به شی خای بگ ت.

له نهو ئ و ه موو زاو ژاو و ه راو ز نای دا، ئ ر چن س لام ت
د به ت؟ چن د توانیت باش بیت؟

ئ ر ه ر به جدی، چ نی چاکی؟ کای پرسیار؟ ز ر جار ه ی مر ف خشی
نازان چ نه، من و کو خ م، ز ر جار نه باشم نه خراپ، ئینجا پرسیار
نام (اسئل) ی کی له س ر چ نی و چاکی به ئاماد کردوویت، ناشی
به ی خراپم، چونک ئ و ئ د بیاتی ئ م نی. ئینجا له س ر ی ک
وتن و ی، و کو نواندنی ئ ز و ئ د به کی زیاتر ... چ گا ت جا یی ک
ئ م؟! ح وان و ل م ئ تم سف ر دا، پویستی به د به نگای تیپ کی
له ا د به د ر و به شومار.

ئ م پانتایی ئ کادیمی و زانک ی ه بوو ک مر ف تیایدا و کو مر ف
ببینر ت و ه ناس بدات، ئ ویش به ت پ شانگا و بازار ی خ
نمایشکردنی، ئ م ئ د بیات ه ز لی و س فیه.

به ر له و ی بچم زانک، خ یا تم د کرد له ژ ر کاریگر ی نووس ر

وجودیہ کانی ئوروپا، بے زبان پندہ کیم، پیم و ابو، ئگہ ر دپ و خف تبار بم ئاسایید بچمه ناو گہ پانی زانک پ بده هاوار بکم و بقیش نم. برم بنای ئوی پیم و ابو دوا جار له و مر ف هار مر ف و پویست و کو مر فیش ببنرت. بام نا، تگہ یشتم ئر نه کمارى ئفلاتن، نه ((مدینه الفاضله)) ی فارابی، نه شاری خودای سانت گستین نیی، ئر پاریس نیی، لر نه سارتر ه ی نه فک. ئر سیخناخ ب کمم ناسی خ نه ناس، سایکله جیستی غرور و نرجسی و ئنسر پلجی سفلک و عشق تسیحات مژو و کارو عر بیزانی پاساوهن، ب ئو تراژیدیا نای ب سار ئم میلل تى ئم دا هات.

سیخناخ ب، ...

دکت رای دیکتاتر و ئاغا بیر و مورا هیق پر. شاعیری عشایری شعور شو نراوی ب لا شعور. نوسری نوسن و عشق چپ و چلاو و تپوتز.

مجلیس ئکادیمی کان جمی ده له ئکادیمیستی پر یارد کس و سفسه تچی، پر له موجاملات و نوکت و قسای ب مونا س بای بش و بتا و پک نینی صناعی و نشار و نایستایکی. له تلیلاتدا، ئچاوی هیچ جار میتدک ناکن، قس گران فر ش و چرچیان معام له زانن.

ئو دیم نهی ک ز تر اژییدی و جرگه، ئوی ز جار ئگه ی کک ز جدی و کارزان بت، بجرها شواز بازار ددر، وک چوارپل بگر جار ه ی وک کال و پل، به کارده هیریت ه ند جاریش ه ی هار ب هیچ دانانرت. جرها شوازی ل سار تاقید کر ت و، هر کس و بشوازی تایب تی خی و کو گاش ب ر دک که له و ناو ک وتبت زمان چق کای خی له د سو و خی پر تیژ دکا ت و.

هرگزیش فر نابن واز له زبان و ئازادی و تایب تم ندیه ز تایب تی و کسیه کانی ی کتر بهنن. ئگه ر دست له نگی جلا کانت ورنه ددن خیان ب گونا هبار دزانن، هشتا ت نه گ یشتون ننگ پش ئوی ممز بت، ئیستاتیکای و زوق و سلیقه ی

لم ده خان دا جار جار ژان س ررک د مگر و کو ئو وای ک ن یز کک ب سارم ک وتبت.

ق برامبر ب ی کتر له ئاست ک کوتله و گروپ و دست ی لک وت ت و، تا ساری داو ت ئوی ز جار ل سار ت ماشا کردنی قونی کیش ی، س نگر له ی کتر د گرن. ز رین بوون ت پلیسی ئخلاق ب سار ی کتر و،

لله ربنا هه رگيز ساري سپي نيشان نه نيي به دې سپي يان ښوشتي سپي، به کو زربې جاري نار نار ښو به سوډي و ځاسي ت و م زاج و چاو له زياتري و ښو زيلي، که نه ميان داځکي تره. له هه موو نا نه جابه تيه، پياو وادي و د م نه ت. نه م سکاندا نه ه نه شرم زار که ر و تاقه پوک نه نن، د به ت هه موو ښو ټک شين و واو ښو يلاي به بگ ښو ين و وازي له نه ه نه ين. ښو نگ ه نه د کجار، نه يان نه و ت گو يان له و ځقي تان به ت. که گو چکه کانيان گرت، ماناي واي شته که له ناو د ستې ته به به د ترسناک ترين شت ترسناکه، جاري واي وتن يان ځ کوژان به، و کو اکه شاني نه لقي نار نه که واي له نه و به نه کانه و.

نوسینى : هاو ۰۰ خالید

باشوری کوردستان و بینى..
هيو ناسيخ

(میلہ تک لے ہوش کی تا و خہ کی شیریندا)

دوای نزیکه‌ی پـنج ساااگ سه‌فه‌ری باشوری کوردستانم کرد و پـش چه‌ند رڙااگ گه‌امه‌وه، ههرچه‌نده زیاتر له ۲۲ سااا له کوردستان دوورم، به‌ام ئمه یه‌که‌مجاره دوای ماوه‌یه‌کی وا درڙ سەردان بکه‌مه‌وه.

پـنج هه‌فته له کوردستان مامه‌وه، ههرچه‌نده گەرما‌یه‌کی تاقه‌تپـوکـن بوو، که‌متر بواری سەردان و یه‌کتر بینین هه‌بوو، به‌ام ئه‌وه‌نده‌ی کرا، هه‌نداک شاری کوردستان به‌هولـریشه‌وه گه‌ام و جگه له که‌سوکار و هاوااایان ده‌یان که‌سی اااشه‌نبیر، راگه‌یه‌ندکار، به‌رپررسی حزبی و حکومیم بینی. ئاسوده بووم له هه‌ردوو مه‌راسیمی ساااااژی تیرـرکردنی شه‌هیدان ساااانی مامه‌حه‌مه و ویداد حوسااااا به‌شداریم کرد، که له دوو راکه‌وتی جیا‌دا سازکران. لـره‌دا هه‌نداک سه‌ره‌قه‌ام ده‌نوسم، که ااا و سه‌رنج و تاااینی خااامه له‌سه‌ر باشور، هیوادارم هه‌اه‌یم و له خااانه‌گه‌تیغه‌کاندا نه‌می‌کاااا:

- جگہ لہ خہ کی کاسبکار و ناموچہ خہ ر، زہ ربهی زہ ری موچہ خہ رانی حزبی و حکومتی چند ساعات و رٹانہ کی زہ ر کم لہ ہہ فہ دہ

کار ده‌کهن، زریان له کاتی ده‌وام و سهر کاریشیاندا ههر بکارن و کات به ده‌کهن. زربه لایان سه‌یر بوو کاتک ده‌مگوت، من رزانه هه‌شت سه‌عات و نیو و پنج رز له هه‌فته‌یه‌کدا له ئه‌وروپا کار ده‌کهم.

▪ ئه‌و گروپه‌ی باسم کردن کاتکی زری به‌تاییان هه‌یه و نازانن چن پئی بکه‌نه‌وه، زربه‌یان سود له کاته به‌تاییان نابینن و ههر به‌خوتن و سه‌یری که‌ناکه‌انی تی قی و تته‌مه‌یایه‌تییه‌کان به‌ی ده‌کهن. زرتترین پشوو ده‌دهن و که‌مترین جو له ئه‌نجام ده‌دهن.

▪ زربه به‌یانیان دره‌نگ هه‌ده‌ستن و خه‌وی پاش نیوه‌وانیش بووه‌ته نه‌ریتکی ئاسایی لای زربه‌ی خه‌ک! (میلله‌تک له هوشکی تا و له شیرینی خه‌ودا).

▪ ئه‌ستاش زریک لایان وایه فایره‌سی کز نا دریه و هیچ مه‌ترسی نییه، بیه خه‌کانکی زری که‌م خپارزی ده‌که‌ن.

▪ هشتا زربه‌ی خه‌که‌ئه‌کادیمی و خاوه‌ن بوانامه به‌رزه‌کان و رشه‌نبیره‌کانیش زری کات و مه‌وعید نازانن و ناگرن و زری که‌م به‌به‌ن یان مه‌وعیده‌وه په‌یوه‌ستن، دواتریش هه‌زار بیانوی حازربه‌ده‌ست ده‌ه‌ننه‌وه بپا به‌ند نه‌بوونیان.

▪ باشتترین دوو ده‌زگای راگه‌یاندنی ئه‌هلی که‌ئاو نه‌و هاو‌اتین، ئاو نه‌له‌به‌ر خراپی باری ئابوری و خه‌نه‌فرشتنی به‌حزبه‌کان هیچ نویسنگه و باره‌گایه‌کیان نه‌ماوه و له ما‌هوه چه‌ند خه‌به‌خشک سایته‌که‌یان به‌هوه‌ده‌بن، هاو‌اتیش چه‌ند که‌سکی که‌م و ماندوو له نویسنگه‌یه‌کی خاکیدا چاپ و ب‌او‌ی ده‌که‌نه‌وه، واته‌حایان له ئاو نه‌باشتره، به‌ام زریش نا. ده‌توانین ب‌ین، که‌میدیای ئازاد و سه‌ربه‌خ نه‌ماوه!

▪ اگه‌یاندن بووته بزنیکی نا‌ه‌وا و چاوچنکی و قه‌هم و ویزدان و کیه‌رد فرشتن، چوومه نویسنگه‌ی هه‌ندک ما‌په‌ی به‌ناو ئه‌هلی، ده‌تگوت نویسنگه‌ی سی ئن ئن و بی بی سییه، که‌ده‌پرسی ئه‌م نازو نیعمه‌تان له کو‌وه ه‌ناوه، ده‌ن به‌پاره‌ی ئیعلانات و پشتیوانیی هه‌ندک که‌س، ده‌وه‌ره وشه‌ی (هه‌ندک که‌س) سه‌رنجت نه‌ک‌شت!

▪ ههر که‌س سه‌ره‌گوریسکی حزبی یان حکومی به‌ده‌سته‌وه ب‌ت (به‌رپرسیاره‌تییه‌کی هه‌ب‌ت) خ‌ی پ‌گه‌وره‌یه و ده‌جار ت‌لی ب‌بکه، ئه‌و جارک ب‌ت ناکاته‌وه! ههر یه‌کک له‌مانه دوو س‌م‌بایل و ژماره‌ی جیا‌جیای هه‌یه. زربه‌شیان هیچیان به‌ده‌ست نییه.

▪ خوځېندن و بڼه وانا مه هڅه نان بوو ته ټاو خواړدنه وه، به تايبته بڼه دهو هم نه د و که سوکاري بهر پر سه کان، له مام ستايه کی زانک م پرسي، که هاور يه کی نزيکمه، ټستا به نزيکی چنه د هزار خاوهن بڼه وانا مه ی ماسته ر و دکت را له باشور هه يه و چنه ديان به مان دو بوون و کښی خيان پي گه يشتون، و ا مه که و ابوو: نزيکه ی ۲۰ هزار هه يه و نيوه ی ټم ژماره يه ب مان دو بوون و شه ونو خونی به ده ستیان ه ټناوه! س او له زانست!

▪ ټو ټرک دروست بووه، که مووچه ی ز ر و زه به لاج و پارهی موفتيان هه يه، که يان له حکومت و حزه با ا ده سته کانه وه، يان به ه ی ب ده ربه ستي حکومت ه وه له ټگه ی باز رگانی ب سهر و به رهی ج راو ج ر تا ده گات به ماده ه ش به ر ه کان، به و ده سته پارهی موفتيان ده ست ده که و ټ و به م ده سته ش ته خشان و په خشان ی ده که ن.

▪ نه وه يه ک له کچ و کو ی ل پر سر او ه کان دروست بووه، که پار ه يه کی ز ريان خراوه ته به رده ست و له ووی هه ست به ل پر سر او ټيک ر دن و م را ی و به ها مر ټايه تيه کانه وه له و په ی نرمی و داته پيويدان، خه ريکه وه ک کچان و کو انی ش خه کانی دورگه ی عه ر ه بيان ل د ټ، که ته نها پار ه يان هه يه و وا ده زانن به پار ه ده توانن هه موو شت بک ن و ناز به سهر زه ويدا ده که ن!

▪ بازار و سهر جاده کان پ يه تی له نو ټ ترين م دلی ټ ټ مبيلي گران به ها و که شخه، هاوکات پ يه تی له سوا کهر و ده سگ ټ ی منا و پيره ژن و پيره م ردی مان دو و ب چاره و ته نانه تافره تی گه نج و له شفر شيش!

▪ له سهر ئاستی حکومت و ياسا، ج به ج کردن ياسا ته نها به سهر خه که ه شوروت و هه ژار و ب پشته که دايه. ل پر سر او ان و نه وه کانیان له سهر و ياسا وهن و حساب ب که س ناکه ن. ئاماده ن له سهر ده ستشکانه وه ی ش ف ر ک به سهر ياندا، يان نوسینی سزای سهر پ چي پ لي س ک ب يان لايه کی شار بکه نه به ر ه ی شه.

▪ جيا وازيه کی ئاشکرا له ووی ر گه و بان و پارک و با ه خانه وه له ن وان سهوز و زه ر ددا هه يه، به ام له ووی دابینکردنی ټاو و کاره باوه وه ک يه کن.

▪ س کته ر ه کانی خزمه تگوزاری، په روه رده، خو ټ ندنی با، دادوه ري، سهر بازي ... هتد له هوش کی ز ر خراپدان و به ره و خراپ تريش ده ټ ټ ن، به قه ولی که سانی ميکانیک، له کو وه ده ستي بده يټ، ب غو و واشهر و پارچه ی ل به رده ب ته وه. نازانیت باسی کو و چيان بکه يت!

- سیاست و حزبایه تی ز ر ب ر م ن و ه و ا ج ه ، ز ر ب ه ی ه ه ر ه ز ر ی ح ز ب ه ک ا ن ب ه ئ ی م ت ی ا ز ا ت و ئ ی غ ر ا ئ ا ت ک ا د ر و ئ ه ن د ا م ه ک ا ن ی ا ن ب ه خ ی ا ن ه و ه ب ه س ت ه و ه . خ ه ی ک و ا ف ر ک ر ا و ه ت ه ن ه ا ح ز ب ا ی ه تی ب م ا ف ی ک ه س ی و ب ه ر ژ ه و ه ن د ی ی ت ا ی ب ه تی ب ک ا ت .
- ک ه س ی ک ی ک ا س ب ک ا ر و ب ل ا ی ه ن ن ا ب ی ن ی ت ک ه د ا ک ی ک ی ل ه ح ک و م ه تی ه ه ر م ب ک ا ت ، ج گ ه ل ه ه ه ن د ی ک ل ه و ا ن ه ی ل ه و ر ه و ش ه س و د م ه ن د ن .
- د و ا ی و و د ا و ه ک ا ن ی ت ا ل ی ب ا ن و ئ ه ف گ ا ن س ت a ن ل پ ر س ر a و ا ن ی ب a ش و ر ی ش ج ر ه س a م و ت ر س ی ک ی a ن ل ن ی ش ت و ه ، ک ه ئ ه و ر ه و ش ه ی a ن ل ت ی ک د ه چ ی ت و و a ب ی a ن ن a چ ی ت ه س ه ر ، ه ه ر چ ه ن د ه و a خ ی a ن ن ی ش a ن د ه د ه ن ک ه پ ی a ن ه و ه د ی a ر ن ه ب ی T .
- چ ه ن د د ی a ر د ه ی ه ک ی پ ی ز ه ت ی ف :
- ژ ن a ن و ک چ a ن ت a ا د ه ی ه ک ه a ت و ن ه ت ه ن a و B a z a ی ک a ر و ر ی س ت o ر a n t و ک a ف و ف ر ی ش گ a k a ن ه و ه .
- ه ی ش ی a ر ی ی ه ک ی ژ ی ن گ ه پ a ر ی ب e د ی د ه ک ر ی T ، ل a ی ک ه ی م ی ل a ی ن ه و ه ن o ی ک ه ، ه ه ر چ ه ن D ه ه ی ش T a ب e پ ی ی پ ی و ی S T ن ی ی و ز ر ی M a o h .
- B e گ ش T ی خ ی ز a n ک ه M t r M n a د ه خ e ن ه o h ل e چ a o S a ی a ن ی R a B r d o o d a ، ک ه ئ e M e B a r ی ک ی ق o r s ی L e S e r ژ n a n B e ی B e T ی و X ی Z a n B e گ ش T ی L a B r d o h ، ه ه ر چ ه N D e ه e N D ی ک ک e S ئ e M X a h B ی B a B e T ی ئ a S a ی ش ی N e T e o h ی ی B e X a ی ی ک ی Z ی گ e T ی F D e B ی n n .
- ه e S T ی N e T e o h چ ی T ی ی T e S k b ی n و N a o چ e گ e ر ی ی B e R a M B e R X e ی k a n و گ e S T ی a ر ی E r e B ی B a S h o r و N a o h ی S T k e D n e k o r d S T a n Z R k e M B o o h T e o h .

ت ی ب ی ن ی : و ه ک ی ا ی X M D e ی M Z R B e ی ه ه R e Z R ی ئ e و X a ی a ن e ی S e R e o h ح ک و M e T و D e S T e ی a T ل ی B e R p e r s n N e k X e ی k a n ی ئ a S a ی ی .

فلاشباک . . 8 . . س تی ف ا ن ش ی م ز ی ن ی

ل ی D ی F T ی R ی B ی R ی و ی R ی ی R ی ژ a n ی و

س تی ف ا ن ش ی م ز ی ن ی
B ی ش ی ه ی S T M

ديسان ئالمەش، بىر شېنىيەۋ لى خەۋەرلەپچەكەم، دىستەم خستەتە
تەزچەناگەم و سەرم بىسەر كەتەكدا شەك كەتەتەۋە، دىخوۋنەمەۋە بى
ئەۋەى بزانەم ئەمە چ سەۋەدەكى ھەيە؟ ئىرەيى بىۋانە دىبەم كە
مەردوۋە، چوۋەن مەزگە بىر زىگەرەكى پە كەۋەرەۋەرىيە ۋەك ئەمەك كە تەمە
شەك ئاسمانى گەتەۋە زىگەرەكە. مەزگە زىگەرەكە. ھەزچەندە بىر
دەكەمەۋە، ھەيەك نەبىنە، ۋەك ئەۋە خەكە گەشېنەم، ئەمەزەك بى
گەشېنى شەك نەبەم، جەگە لى دەرە. "كەنەۋەسەن" بىسە لى دەرەۋەخانى
مەزەقەيە ھەۋەچەرخ دەكەتە ۋە پەيۋەيە ھەمەۋە شەك بىرەۋە خەيە پەيەنى
خەيە دەرەۋەتە. ئەيدى ھەمەۋە شەك لى كەتەيدەيە. دەنەم زىگەرەكى دەرە
نەيە كە مەزەقە لىسەر زەۋە ۋەك دەنەسەرەكەن ئەنقەرەز دەكەتە. بىمەم
لى پەشە چە؟ لى پەشە ئەۋەى گەردوۋە ۋەران دەكەتە، ۋەك دەرەغەشە
نەكەردەۋە.

تە سەيرى ئەمە دىنە پەۋەچەكە، سامەنى 130 كەس لى ئەمەرىكە، ھەمەۋە
كەشەۋەرى ئەفەرىقەيە پە دەكەدەرەتە! سەيرەكە سەلەنە زىگەرەۋە لانكەيە
ھەمەنەزمە ۋە لىبەرەلەيەتە ۋە بازەيە ئەزادە، سەدەھە ھەزەرەتەن
دەنەۋەۋە ۋە گەنەم، نەزەرى ئەقەنەۋەس دەكەتە، كەچە لى رەۋەندە ۋە
تەنەزەنە ۋە كەشەۋەرى رەشە، مەزەقە لى بى نەنى دەرەتە لى بىرەندە. تە
سەيرى "شەپەلە سەيەمە زىەرى مەزەقەيەتە" يەكەي تەفەلەر ۋە "كەتەيە
مەزەۋە" كەيە فەكەيەمە بىكەن، چەنە دىنەيە لى ئەشەبەك ھەكەشەۋە لى
ئەفسەنەيە "بەلە" شەدە نەۋەنەيە نەبەنەرەۋە. ئەمە ئەۋە زىگەرەيە
"نەزەرەقەبەنى" بەسە دەكەتە، كە بىرەسەيەكەن دەرەنەنە لى مەنگە چەۋەردە
گەرەكەردەۋە، چەۋەنكە شەۋەيە لى نەنە دەرەچەتە.

بىرەۋەى مەن، دەرەسەتە لى پەشتە گەشېنىيەۋەيە، گەشېنەكەن بىەنەۋە
ۋە نەيەنەۋە خەزمەتەرى سەستەمە كەنە ۋە دەرەزەۋە ھەۋەمەتەكەنە. ئەستە
مەن لى ھەكەدەم كە "ئەدگەر ئەلەن پە" ھەمەشە دەرەۋەتەۋە "پەۋەپەم
لى ئەزەرە ۋە تەرسە ۋە پەۋەچە". مەن لىۋەنەۋەم لى نەھەلەزمە. خەكە چەنە بىر
ئەكەتەۋە بە بىكەتەۋە، چەۋەنكە رەقەم لى شەنەيە كە زەرىنەيە خەكە
بەۋەيەنە پەيەتە ۋە پەيەدەيە دەرەكەن، مەن ئەنتە كەتەۋەرى بەدەستەم،
رەقەم لى ۋە مەگەلەيەيە كە بەرەھەمە نەسەيە نەلەزمە شەۋەنەكەرىە كەردە. مەن
رەقەم لى ۋە زىەنەشەكە بەشەيە ۋە ھەلەلە دەرەيە نەۋە ۋە بەشەنە ۋە رە
لەيە دەرەچە، ۋەك "خەسەر" كەيە "شەزەدە سەنە"، "مەن بە ھەلەلەلەيە
شەيە ھەتەمە نەۋە خەسەر، بەمەمە دەرەبەنە بە ۋەلەلەيە شەنە لەيە دەرەچەمە
دەرە". ئەيە خەۋەيە لى جەۋەنى "خەسەر ۋە سەگەكەنە بەۋەمە".

چەندە سەختە ئەمە لى ۋەتەكەدە مەھكەمە كەرەۋەنە بە زىەنە خەۋەنى
پەپەۋەلەيە تەيە دەرەزە ۋە سەرچەپە مەزگە نەسكەيە تەيە دەرەگەرە، كەچە

لښوولو څو ځلې جنډکې فېرشي سوور لښېرېپيان رادڅرخې! . ئو وټا من
بې و تېمېنې کورنۍ هېمې هېندې هېزار سا ټازارم بينيو و وام
لېهاتوو لښووي دېروونيېو بوومېتې کسېکې ماسېشې، چېر لښو
ټازار و څو مېکانم وړنډگرم چوونکې څو مې و ټازار پانتاي ژيانمې
داگير کردوو. څو مې من بې نان نيې، ئېگېرچې څو مې نان هېشتا څو مې
زېريندې کسېمېگېيې، څو مې من کسېمدانې څو مې بينينې، څو مې من،
لوتکې ټازاديې نېک قېفېزې ټاسنې کلتور و ټاين و سياست و
دسېسات. لښېر څو مېو و وېنډ ئېکېم وېک چېن خولې شېت و وېنډکاني
څې لښېر کارتنې جگېر ئېنووسې و بېاويان ئېکاتېو، فرمېسک
ئېژم و فرمېسکم بېم جېر تېوزيف کردوو لښو وېنډيېکما:
پرسيارې ئېو مېکې بېچې فرمېسک دېټيټ؟
پرسيارې ئېو بکې بېچې فرمېسک ناټيټ؟.

15-1-1998

سلا ماني - سېهېوېکې

تېبېنې: ئېم بېشې لښو لاپېسې 30-33 کتېبې "فلاشباک" چاپ و
بېاوکراو تېو. کتېبېکېش لښو سېرېتاي ساې 2017 چاپ بوو

بمرې تالېبان لښو کابې بېت يان لښو تاران!.. حېمېد تېقوايې وېرگېانې: کاو عومېر

"بمرې تالېبان لښو کابو بېت يان لښو تاران". ئېم دروشمې څو ځلې
ئېران جارکې تر دېتېو شېقام. هېرئېستا لښو گېگېانې وې ديوېزمې
تالېباندا، بېوتنې وې دروشمې "ئېمارتې ئېسلامې مان ناوېت، ناوېت" لښو
شېقامې کاني تاراندا بېرېبوېتېو. ئېمې تېواوکېري دروشمې کېمارې
ئېسلامې مان ناوېتې څو ځلې ئېرانې. ئېمې ځاې يېکدېستې څو ځلې ئېران
وېفغانسټان لښو دژې هېزو دېوېتې شېوېنگېرې ئېسلامې کاني ئېران
وېفغان و تېواوې ناوچېکې.

لډ ديدى سياسى وټا تانې ټټرثاوا ولسمشريزانو ټټرمريکا بښوون
ثامانجى بنياتنانې دټټوټټکى بښهزو سمقامگيرى لايانگري
ټټټاواون.و کاټټکگښتنه ټټو ټټنجامي کډ دټټوټټ تانې لډرزټکى هاو
شټوي دټټوټټى حاميد کارزايى و ټټشرټف غټنې ناتوانن ټټو دټټورټ
بگټټن دوبارټ پټټوباټيان داټټو بټټتاليبان.ټټم ټامانجټک بوو کډ
هټر لډسټرټاى هټبونى سوپاي سټقيټ لډ ټټفغانستاننو بښوونټيټو
بون وټټمټټش دوبارټ گټټاونټټوټټ بټټهټمان سياست.ټټوټي کډ جياواز
بوو هټرش بوو بټټسټر ټټفغانستان لډسټر دټټمى بټټشى کوټدا.پاش هټرش
بټټسټر دوو بورجټ دوانټټ بازارگانټټکي نيټرک ويستيان مشټکټټي
بټټهټزى خټټيان نيشان بدن قورعټکټټيان ناوى ټټفغانستان و "بټټدواى
ټټويشداټټراق" دټټرچوو.ټټم سټردټم جياوازټټ لډزټر دټټمټکټوټټ بټټسټر
چوټټ.لډاستيدا هټنانټټ پټټشوټي سټرلټټوټي تاليبان درټټري هټمان
سياستى پټټشوټ.ټټټټټټټ لډم سټردټمدا پټټشبټکټټ لډگټټ بلټکى ټوسيا-
چينيش زياد بوټټ بټټهاوکټټشټکانى ناوچټکټټ.کوټلاى ټټمريکا
ټومټدټوارټ بټټسټرنج دان لډ نزيک بونټوټي تاليبان لډگټټ
عټرټبستانى سعودى و پاکستان و دوژمانټيټي لډميژينټيانټټ لډگټټ
سټقيټتى پټټشوو کډ لډمپټرټکش لډبټرانټبر هټژمونى بلټکى روسيا-
جاينټدا دروست بکات.

لښوونکي سياسي وستراتيځي و فلسفوي سياسي و ګڼو ټاکنو او تاليبان نمونې کارکړي پست مډرنيزم و پاشکشي ل ګڼو مډګي مډني و ئيستراتيځي دام زړاندني د ووتې موزائيکي ګڼو ليا جبرګ و د ووتې لاوازي حاميد ګرازي و ئشرېف غني ل سړ بند مای هه مان لژيک و فلسفوي سياسي ګ ئيماراتي تاليبان و بد قيقيش بهه مان ه کار ئم د ووتې تان هېچ پښتني کيان ل ناو خپلې ئ فغانستانا ني.

ئېمىل دىسە تدارانى ئىمىرىكا و ئورپا تا واشىنتىن پىست و بى
 بى سى نىگىرانى خىيان دىرئى بىن لى ھىي بىكەم گرتنى كلتورى
 خىكى ئىفغانىستان و ھىوۋدان بى سى پاندنى دىموكراسى شىوۋ
 ئىژئاوايى بىسەرياندا. ئىن تالىبان زىرتىر لىگىي كلتورى خىي
 ئىفغانىستان نىكى! ئىمى پىوپاگىندىيەكى قىزىونى. كارساتىكى مىرى
 كى بى ئاوارى مليەنى خىك لى ترسى دىسە تالىبان دروست
 بوو. ھاوارى نا زايەتى ھىسوۋاوانى بىرگى لى مافىكانى ژنان لى
 ئىفغانىستان ول دىررۋى وۋات لى دژى ئىمى سىياسى تى
 تاوانى كارانەيى. لوتكى بى شىرمى ئىمى بانگى شىكارانە نىشان ئىدات.

تالیبان، هارو، کو، ئیسلامی شوی خوم، ینی بره، می کلتوری سیاسی خک
نی. بره، می سیاسی تی و، تانی ژئواپ

لږ بېرانبېر "مټرسې" چپدا، تالېبان پښتاکڼ دروستی کرد و خومېنیش کې نفرانسی سېرانی وټاتانی ټټژناوا لږ گوادالوپی بردیانې پېشېو و خستیانې ژېر تیشکی بلاجیکتېرو. ټټم نېچ پېیو نډی بې "هېناردی دیموکراسی" ئیستا بېهر مانایېکی ټټم وشېی. و نږلې بندټټتدا وټاتانی ټټژناوا نیگېرانی و خټمیان دټستې بېرکردنی ئازادی سیاسی و مافټم دټنډېکانې تټنانت بېهر پېناسټټی بېکی "کېموکورت و مینیمایستی" ټټم وشانېو، هېبو. هېر وېک لېشکرکېشی سېربازی بې سېر عراق وټفغانستان هېچ پېیو نډیان، بې "هېناردی دیموکراسی" و نېبو.

تالېبان و کېماری ئیسلامی و وټاتان و هېزېکانی گړېدراو بې بزوتنې وټی ئیسلامی سیاسي و نږلې کلتوری خټټکی ناوچېکېو سېرچاوېان گرتو نږلې کلتوری خټټکی پېشکېوتوخوازی ټټژناوا و هېموو جیهانېو. ئیسلامی سیاسی دېرهاویشټی بن بېستی ئایدلېجی- سیاسی وټاتانی رېژناوا و دټسټاتې هېموو لټسټدا یېکېکانی جیهانې؛ بېهره مې بېگېناوی سټرما یېداری سټرد مې ټټم یې. ټټم دیموکراسی لږ جېری شېشې گېوری فېرېنسا نیې. بېکې دیموکراسی پټست مټدېرنیستی هاوشېوکانی ټټگان و تاچېر و فریدمان و ترامپ کې حوکمی دونیا دټکات. خټټکی ټټفغانستان وېک هېموو لږ سټدا نږو دونېکانی خټلکی جیهان خوازیاری ژیا نږکی سټرد مېانې وئینسانې و خټشگوزېران و مټم دینانې؛ ټټزمونی ټټفغانستان نیشانی ټټدات کې لټسټدایېکې سټرما یېدارېکان و دټوټتانی سټرما یېداری لږ هېموو جیهان، لږ ټټمریکا وټوړوپای یېکگرتو و بېگړې هټا ټوس و چاینې و کېماری ئیسلامی وټرېبستانې سعودی و تورکیا لږ یز بېرانبېر جېماوېری خټټکی دونیادا وټستاون .

دټوټتې ټټمریکا و هاوې پېمانېکانی جارېکیترتالېبان بېرزکردو و بېټټام بارودېخی جیهان بارودېخی سټی دټی هېشتاکان نیې. هیلاری کلنټن لږ کټبېکېدا بېناوی "هېټزاردنې سټختېکان" دا بې شانازیو دټنوسټ ټټم تالېبانمان لږ دژی کاریگېری سټفیت دروست کردو لږ و سیاسټټشدا سټرکېوتوبوین، ټټم جارې سټرکېوتنک لږ گېټیدا نیې.

جېماوېری خټټکی ټټفغانستان و جېماوېری ئازادخوازی خټټک لټسټرتاسېری دونیا بلکې سټفیت نیې هټا پاشکېکات. دونیا جارېک دټوزمېی تالېبانی ټټزمون کردو و ئاکامی سیاسټی میلیتاریستی دټوټتې ټټمریکا و "هېناردېکردنی دیموکراسی" خستنېپا یېکی حکومټټ موزائیکېکان لږ عراق و سوری وټفغانستانیان بېنیو. ټټستا نریکېی سټ سا ټټکې بزوتنې وټیکی جاماوېری فراوان لږ دژی حکومټی ئاینی-نټټوټی و هېزېکانی سټرېب کېماری ئیسلامی لږ

وټا ته دا ټارادايي. بزوتنه وي چې ماوړي به دروشمي نه نه ته وي ي نه
ټايني حكوم ته سك لاريستي. كم مگي ټرانيش له ټاستانه ي ششكي
گور دايي له دژي به به پشست وسري ماركي ټيسلامي سياسي
وستاو.

ټمجار يان جيهاني موته م دن زر ټاماده ترو ه لرش به رانه تر به
به رگري له خكي ټفغانستان دته درو. حزبي ټم به ته وای
تواناو به م نه به ردو پيوست ټبيت و له لايه ني به زکردن و
فراوانکردنه وي له هيچ ه و وک کم مته رخمي ناکات.

۲۰۲۱\۸\۱۶

خپلې کي ټفغانستان به رو و وي سيناري به کي تاريختر کراي به و!

گټانه وي ه ټزکاني ټايبان به ناو شارکاني ټفغانستان و دوبار
و رگرتنه وي د سټا تي سياسي و دام زراندي ټيمار تي ټيسلامي،
ټو به خپلې کي جيهان ټشکرده و کم ټامانجي ج نگی ټمريکا و
داگيرکاري ټفغانستان پش بيست سا له م و به ر نه دژي تير ر بووه
نه به زگاري خپلې کي ټفغانستان بوو له ژرد سته يي کم نه پ رسترين
هزي ميليشا و دنده يي کي وک ټايباندا، به کو خپلې کي کران
گور ترين قورباني نه خش و سياسي تي ټيمپرياليستانه ي ټمريکا
به سر جيهاندا. ټفغانستان ه مان ه ټبزاردي ټمريکا بوو له
نمونه ي ع راق تا بيکا ته م يداني ټو ج نگی س ودا و مام ټو
سياسه ته کاني به با د ستي به سر جيهاني س رمایه داريدا پ و
بکات.

گټانه وي ټايبان واته جارکي تر ټفغانستان د به ته و به
کوشتارگاي ژنان و خپلې کي سځيل و ټازاديخواز و موخالفاني خودي
ټايبان. د به ته و به گور ترين زيندان به دانيشنوانه کي. له ژر
سايه ي ټايباندا دوبار شريعه ته د س پندر کم هاوسه رگيري کچي
نه سا ټسميت په د دن. ماناي به زر له چک کردني ژنان و به رزي
به کرام تي ټينسان و ټشک نج و به ردياران و د سته يي و له
س دار دان ياساي نه گي ټايبان. س رباري ټوانه ش د به ته بنکي

کارخانې کې گډوډي پورې رد کړنې تیرېستان و بڼاوې کړنې وېان
بې جیهاندا، ئېم سیناریې تېڅ و تاریکې لښکېک ټاکامې پاشکېش و
شکستې سیاسې ټکاني ئېمریکایې لې هڅوډانی بې باډاستې بېسېر
جیهاندا لې بېرامبېر قوتې ټکابېرکاني وکوکین و ووسیا، لښکېکې
تړلې و بېتوانایې ئېمریکایې بې سازدانی دې وټکې سې قامگیر لې و
وټاټېدا، کې بېټې بنکېک بې تې واکوډې ئېمریکا لې ناوچېکېدا،
بې وچېرې نېمانې پېوېستی ئېمریکا دې بوايې هېرچې لې ناو ئې و
زېلکاوې تې کې وټیو دېرېکېشېت بې رېکېوتن لې پېسېکېکې دووسې
لېگې تې بېاندا، سېرېنجام ئېفغانستان ادېستی تې بېان بکاتې و!
تې بېان وکوکو داعش و ټېمې ئېسلامې ئېران و هېزې میلېشیا مېزه بې
و تائفې و قېومېکاني عېراق هې بېژاردې خېکک نین و هېزې بېزېر
سې پېنراون بېسېر ئېرادې خېککدا، تې جېرېک لې پېسې
بېرېه مېناني سېرمایې داری بې کاری هېرزان و سې پاندې ژيانې
زې بونی و کېلایې تې بېسېر کرکېکاران و زېحمېتکېشاندا پېگیرانې تر
درېزه پېدېدن.

دې وټې ئېمریکا، دواي بېست سا لې داگیرکاری و وېرانکړنې
ئېفغانستان و کوشتنې سېدان هېزار هاوېاتی مېدېنی ئې و وټاټې، و
ئېدارې بایدن ئېم ديارېکېان لې برې فاکسینې کړې نا پېشکېش بې
خېکې ئېفغانستان و دنیا کړد!

بې سېدان هېزار کېس بېدواي کشانې وې هېزېکاني ئېمریکا و هېر
کېسېکې نااډې بې دېسېاتی تې بېان، هېچ متمانې و ئېمنېت و
پېمانې لې بوردنېک ناتوانې گېرېنتې ئې و بدات کې بتوانن لې سایې
دېسېاتی تې بېاندا پارېنراوېن. ئېمریکا و ئېوروپا بې ئاشکرا
بایې خېک بې پاراستنې گیانې ئې و کېسانې دانانې و هېچ
بېرېرېسېاریې ټک لې بېرامبېر ئې و گېژاوې سیاسې و ئې و سیناریې
تاریکې کې سیاسې ټکاني ئېمریکا و هاوې پېمانانې بې ژيانې خېکې
ئېفغانستان پېکې هېناوې، ناگرنې ئېستې.

دېسېاتی تې بېان و ئېمارټې ئېسلامېکې جېگای نې فرېت و توېی
تې وواوې خېکې ئازادېخواز و ئېنساندېستی جیهانې. بېجیا لې وې
دېوری بېرېنگاری ئازادېخوازان لې ئېفغانستاندا بېرامبېر دېسېاتی
تې بېان لې چ ئاستېکدا دېټ، بېمېم پېوېستی بې پشٹیوانې. بې
دېټ فشارکې بېرېفراون و هېمېلایېنې لې تې وواوې جیهاندا بې
بخرېت و ټکېگا نېدرې دان بې و حکومېتې تې تې بېاندا بېرې دې وې
پېکېبېنېټ، لېلایېن تې وواوې دې وټان و رېکخراوې جیهانېکانه وې.
هېروېها نا بې هېچ جېرې پېوېندی و ټکې وټنېکې لېگېدا بېسېر.
بزوتنې وېکې جېماوېری جیهانې وېها بېرې فراوان بېرې بخرېت کې
شکست بې حکومېت و ئېماراتې ئېسلامې تې بېان بېنرېت. هاوکات

په‌ویست فشار به ت‌واوی ده‌و‌تانی ئ‌ورپا و ئ‌و وو‌ا تانی
پ‌ناه‌ند و‌رد‌گرن به‌نر‌ت تا سنور‌کانیان به‌ووی پ‌نا به‌رانی
ئ‌فغانیدا بکه‌ن‌و و به‌زووی ق‌بو بکر‌ن و ژیان‌کی ئ‌اسود و
پار‌زراویان به‌دابین بکر‌.

حزبی که‌م‌نستی کر‌کاری کوردستان له‌ی‌زی پ‌ش‌و‌ی ئ‌و
نا‌زای‌تیا‌ندا ا‌د‌و‌ست‌ت که‌ له‌ه‌ر شو‌ن‌کی دنیا‌دا له‌به‌رام‌به‌ر
تا‌یبا‌ندا پ‌د‌ن‌ت‌م‌یدان‌و، هاوکاتیش ئ‌و ر‌ک‌خراو و لای‌نان‌ی
پشتیوانی له‌د‌ور و پ‌گ‌ی تا‌یبا‌ن د‌کن، به‌تایب‌تیش ئ‌و ه‌ز
ئ‌یسلامیان‌ی که‌ له‌ کوردستان‌دا پ‌یامی ئ‌وم‌د به‌خش به‌گ‌ان‌و‌ی
تا‌یبا‌ن به‌اود‌که‌ن‌و، سه‌رکه‌ن و یسوا د‌کات و د‌یا‌ن‌خات‌ریزی
ئ‌و شان‌ن‌ن‌وستوان‌ که‌ هاوکاری داعش د‌کن و به‌ر‌و‌و‌ی نه‌فر‌ت و
نا‌زای‌تی ه‌ر ئ‌ستای ج‌ما‌و‌ری کوردستانیان د‌کا‌ت‌و.

حزبی که‌م‌نستی کر‌کاری کوردستان

۲۴/۸/۲۲۰۲۱